

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. VII. Solvuntur Objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

ab essentia, non sunt creaturæ, non sunt accidentia, non sunt nihil, non sunt finitæ, non sunt creatæ, non sunt loco terminatæ, non sunt temporales: adeoque debent esse Divinæ, seu habere aliquam Deitatem, esse substantiæ, ac essentia, esse existentes &c. ergo, ut vix non jocatur Ulloa de DEO disp. 1. c. 5. n. 71. habebimus quatuor Deos, unum absolutum, tres relativos: item quatuor substantias, essentias, ac existencias Divinas: item quatuor infinitos, & increatos, immanentes, ac æternos. Erista multiplicabuntur non tantum adjectivè: sed etiam substantivè; quia conereta etiam substantia multiplicabuntur; si subiectum, & forma multiplicabuntur, quod in hoc casu fieret: hoc autem videtur prorsus absurdum, nec satis conforme symbolo S. Athanasii, ubi profitemur tantum unum DEUM, unum increatum, unum immanens, unum æternum, unam Divinitatem, essentiam, ac substantiam. Est etiam apertè contra Angelicum, qui q. 2. de potentia a. 6. in corp. ait: *Non est concedendum, quod aliquid absolutum in Divinis multiplicetur, sicut quidam dicunt, quod in Divinis est duplex esse, essentiale, & personale; omne enim esse in Divinis essentiale est: nec Persona est, nisi per esse essentiale.*

813. Confir. ex Ulloa de DEO disp. 2. n. 79. In DEO uno non debet admitti multiplicitas, nisi quam ex Scripturis, aut Ecclesia, vel Patribus docemur; quia mysteria in DEO non sunt regulanda per metaphysicas rationes, quibus omnibus superiora sunt: atqui ex illis docemur, tantum multiplicari in DEO Personas, hypostasies, substantias, relationes, proprietates, notiones, origines, processiones: non verò essentiam, existentiam, Divinitatem, substantiam, entitatem, rem, perfectionem: ergo. Quamvis autem intellectus noster non capiat, unum multiplicari sine altero, non refert; quia etiam non capit, quomodo multiplicentur realiter Personæ, sine multiplicatione essentia, realiter identificate. Quod si dicas, istud utcumque explicari ope distinctionis virtualis; respondendo, etiam beneficio ejusdem exponi illud superius.

814. Probatur conclusio 2. Omnis perfectio in DEO debet esse infinita; nihil enim limitatum potest esse in DEO, omnimodè infinito: ergo juxta adversarios præter essentiam dabuntur tres aliæ perfectiones, in sua saltem linea infinita: sed hoc admitti non potest: ergo. prob. mi. subsumpta. Relationes, vel Personalitates non sunt de ratione essentia, ut est communis, & faciliè probatur; nam tota ratio essentia debet esse communis tribus; cum tamen Personalitates non possint esse communes: ergo ratio essentia non esset tam perfecta, quam ratio Personæ, saltem in concreto, seu ut dicentis Personalitatem, & naturam, e. g. ratio Filii concretivè sumpti, quod est valde absurdum.

Rursus tota Trinitas esset perfectior, quam quilibet Persona seorsim, contra S. Augustinum cit. n. 146. item tam Pater, quam Filius essent perfectiores Spiritu S. quia hic tantum haberet unam perfectionem relativam, scilicet spirationis

pallivæ; cum Pater habeat duas, scilicet generantis, & spirantis: Filius etiam duas, geniti, & spirantis. Taceo, quod vel hoc absurdum multis videatur, quod in una Persona non sit aliqua perfectio infinita, quæ revera in DEO existit; cum hac ratione non sit perfecta omni modo possibili. Videatur Molina in 1. p. q. 42. a. 6. disp. 1. & 2.

815. Dicunt quidem adversarii, essentiam Divinam continere eminenter omnem perfectionem, adeoque non esse perfectius complexum ex ipsa, & relationibus, quam ipsam solam, neque unam Personam perfectiorem esse, quam alteram; cum quilibet habeat essentiam. Sed contra: quamvis sat faciliè percipi possit, quod essentia Divina eminenter contineat aliquam perfectionem creatam, limitatam, & respectu infinitæ perfectionis quasi nihil computandam, tamen non potest infinita perfectio contineri eminenter; nam, ut rectè advertit Mastrius disp. 7. de SS. Trinitate q. 1. a. 1. num. 4. eminenter continere, de rigore sermonis, est continere aliquid demptis imperfectionibus, vel aliquid perfectius, adeoque dicitur excessum, seu eminentiam perfectionis supra rem contentam: quæ utique dari non possunt in nostro calu. Addit Mastrius num. 5. hac ipsa de causa creaturam, additam DEO, nullam addere perfectionem ipsi; quia eminenter continetur à DEO, consequenter nec Personalitatem addere eidem perfectionem, si eminenter contineatur.

Conclusio hæc de Personalitatibus Divinis extendi etiam debet ad terminationes contingentes actuum voluntatis, & intellectus Divini; nam & istæ non sunt perfectiones ab essentia distinctæ, ut ex prima probatione faciliè colligitur. Quamvis autem secunda ratio in ordine ad has terminationes non sit efficax (nam, cum omnes Personæ à quolibet terminatione eodem modo afficiantur, nunquam ex his potest probari, quod, si essent perfectiones, propterea una Persona posset esse perfectior altera) attamen saltem, cum possibilis sit pura omisio libera in DEO ex num. 426. sequitur, quod, si hæ terminationes sint perfectiones, essentia Divina possit carere aliqua perfectione intrinseca, sibi possibili: quod non videtur posse admitti.

ARTICULUS VII.

Solvuntur Objectiones.

816. **O**B. 1. Concilia, maxime Nicænum II. & SS. PP. dicunt, in DEO dari tres perfectas substantias, vel tres perfectos: item dari personalem perfectionem: item tria perfecta &c. quos textus vide apud Mastrium disp. 7. de SS. Trinitate q. 1. a. 4. n. 42. ergo ipsæ Personalitates sunt perfectiones. Confirm. SS. PP. etiam dicunt, DEUM absque relationibus fore imperfectum: ergo. Resp. conc. ant. neg. conseq. Una, eademque perfectio essentialis, cum sit in pluribus per identitatem, reddit plures perfectos; sicut, si eadem albedo per replicationem esset plu-

pluribus muris unita, redderet omnes albos: & defacto eadem cognitio denominat plures cognitos. Quando autem in Synodo VI. seu Constantinopolitana III. *act. 18. in editio Constantini Pogonati Imp.* dicitur: *Credimus . . . unitatem quidem propter naturalem unionem, ac dominationem: Trinitatem vero propter substantiarum perfectionem:* hoc ipso, quod non dicitur *Perfectiones*, innuitur, tantum esse unam, scilicet essentialem, quae tamen sit tribus communicata, & propter quam ita communicata credenda sit Trinitas; quia sine Trinitate ita communicari non posset: nec aliis verbis admittitur ibi perfectio in subsistentiis, ut oppositis unitati.

Quod attinet ad Personalem perfectionem, de ea S. Damascenus l. i. *de orth. fide c. n.* sic habet: *Quantum ad causam* (fuit enim Græcus, & ideo causam in DEO admittit) *et ea, quae à causa proficiuntur, ac Personae perfectionem, hoc est, existendi modum, discrimen animadvertimus:* cum autem eodem loco, ut citavimus *num. 811.* idem S. Pater non admittat in DEO tres bonitates, sed unam tantum: neque hic admittit propriè dictas perfectiones, sed tantum latius aliquo modo dictas, seu aliquos modos existendi, scilicet subsistentias. Tria perfecta admittit S. Epiphanius *heresi 69. circa medium*; verum intelliguntur tria supposita, sed una, eademque perfectione perfecta. Plus certè ex eo textu, sine omni ulteriori explicatione posito, inferri non potest.

817. Ad confir. neg. conf. Per illum loquendum tantum innuunt SS. PP. essentiam Divinam fore imperfectam, si non esset communicabilis pluribus, aut fecunda: & hoc est, quod vult S. Cyrillus Alexandrinus l. x. *thesauri c. 6. paulo ante medium*, ubi sic ait de Patre Divino: *Perfectus autem est, non solum; quia DEUS, sed etiam; quia Pater:* nam immediatè addit: *Quare, qui DEUM negat Patrem esse, is fecunditatem aufert à Divina natura, ut iam perfecta non sit, cum generandi virtute careat:* quod ulterius pluribus probat. Idem etiam vult, ut patet legenti l. 2. *thesauri c. 1.* dum ait: *Non enim potest esse perfecta Deitas, nisi Filium habeat.*

Eodem modo exponendus est S. Athanasius *orat. 2. contra Arianos circa medium*: item S. Hilarius l. 12. *de Trinit. circa medium*: item S. Ambrosius l. 4. *de fide c. 4.* quos vide apud Mastrium loco citato. S. Gregorius Nazianzenus *orat. 5. de Theol. sub initium*, scribit quidem, *Deitatem non fore perfectam, si careat sanctitate, hanc autem habere non posse, nisi habeat Spiritum Sanctum:* sed utique Pater est etiam Sanctus per identitatem, etiam si non habeat per identitatem Spiritum Sanctum, unde S. Doctor non vult dicere, *Spirationem passivam, ut distinctam ab essentia, esse sanctitatem:* sed tantum, *Divinam naturam, ut sanctam, exigere etiam Spirationem passivam, & si hanc non haberet, caritatem eam infinitudine sanctitatis, quae ipsi debetur, quaque necessario se debet per identitatem effundere, seu communicare Spiritui Sancto.*

Citatur & alius textus ex hoc S. Patre *orat. 3.* ubi dicitur de Paternitate sic scribere: *Est gloria audito, non diminutio, quemadmodum Spiritus*

productorem esse: sed longo labore hunc textum invenire non potui: certè loco citato non habetur. Si contextum legero, respondebo. Interim Ulloa respondet, quod, sicut rationale in homine dicit perfectionem ultra animalitatem; non quia dicit distinctam, sed quia eandem clariùs explicat: ita etiam DEUS Pater dicat perfectionem, quam non dicit solus DEUS; quia eandem clariùs explicat. S. Athanasius autem *oratione contra gregales Sabellii post medium*, dum sic ait: *Universa enim plenitudo, et integritas Deitatis est Pater, ut Pater: universa item plenitudo Deitatis est Filius, ut Filius:* est pro nobis; quia vult, omnem plenitudinem perfectionis esse in qualibet Persona, ut distincta ab altera, adeoque stare in sola essentia: quod patet ex hac adjecta ratione, dum ait: *Quando quidem amborum una forma intelligitur, quae integrè se in utroque, et solidè exhibet.*

818. Ob. 2. Relationes, vel Personalitates, ut distinctae ab essentia, adorantur: ergo debent esse perfectio, ant. probatur. Ecclesia in praefatione festi SS. Trinitatis sic canit: *Ut in confessione vera, sempiternaque Deitatis, et in Personis proprietates, et in essentia unitas, et in maiestate adoratur aequalitas:* ergo adorantur proprietates, seu Personalitates, ut distinctae. Confir. 1. Si relationes non essent perfectiones, non esset ratio, cur darentur in DEO: ergo. Confir. 2. Videtur ex se absurdum dicere, quod in DEO detur aliquid, quod non sit perfectio: ergo.

Resp. dist. conseq. Personalitates debent esse perfectio essentialis, conc. conseq. debent esse perfectio distincta ab essentia, nego conf. ad prob. dist. conf. adorantur ut distinctae ab essentia tantum virtualiter, conc. conseq. ut plùs, quàm virtualiter, distinctae. neg. conseq. Personalitatem esse virtualiter distinctam ab essentia, & perfectione essentiali, non impedit, quò minùs ipsa sit verissimè, & realissimè, perfectio essentialis; quia distinctio virtualis, cum non sit distinctio à parte rei ex n. 767. non excludit, imò supponit identitatem realem: consequenter adorari Personalitatem, ut virtualiter distinctam, est adorari ut realiter identificatam cum perfectione essentiali, seu, ut habentem istam per identitatem realem, quam cum aliqua discrepantia in aliquo praedicato. Ex quo tamen nullatenus inferitur, adorari aliquam perfectionem distinctam ab essentiali; quia nulla datur, ita Ulloa, & quoad substantiam etiam Molina, atque Becanus.

Mastrius *disp. 7. de SS. Trinit. a. 4. n. 48. et 49.* ex Scoto addit, omnes tres Personas Divinas adorari, & quidem adoratione, specialiter terminata ad unam prae altera, ut patet ex Litaniis: sed unicam, & eandem esse rationem adorandi in omnibus; quia omnes adorantur ut unus DEUS, & sic explicari potest S. Epiphanius in *Ancorato non longè ab initio* dicens: *Honoratur autem Pater, secundum quod Pater est: honoratur Filius, prout Filius est: honoratur Spiritus S. prout Spiritus verus est, et Spiritus DEI:* hoc est, honoratur unus, etiam ut distinctus ab alio, quamvis sit eadem ratio omnes adorandi. Quod confirmatur ex eo, quod illa Praefatio Ecclesiae sit maxime composita ad haeticorum errores confu-

tandos, qui volebant, aut non esse realiter plures, aut non eodem modo adorabiles SS. Personas, de quo Molina *loc. cit. n. 810. sub finem.* Ad 1. confir. neg. ant. Ratio, cur dentur relationes, est ipsa essentia Divina, exigens se per identitatem communicare tribus realiter distinctis, in quo stat infinita, & incomprehensibilis perfectio. Ad 2. confir. disting. ant. videtur absurdum, quod datur aliquid in DEO, quod non sit perfectio essentialis. conc. ant. quod non sit perfectio distincta ab essentiali perfectione. neg. ant. & conf. Recolantur hic probationes nostrae sententiae.

819. Dices 1. Persona Verbi sanctificat humanitatem Christi, & infinite dignificat ejus merita: ergo debet esse perfectio. Resp. cum Ulloa, ut supra. dist. conseq. debet esse perfectio essentialis. conc. conseq. debet esse perfectio distincta ab essentiali. neg. conseq. In primis Verbum, vel Persona Verbi, seu Filius in concreto, dicit etiam naturam Divinam. Sed, si loquamur etiam tantum de Personalitate, hæc, cum sit tantum virtualiter distincta ab essentia, secum realissime affert perfectionem essentialem, adeoque sanctificat humanitatem, & dignificat merita: ipsa tamen non est distincta sanctitas, neque (ut S. Thomas citatus *n. 811. docet*) est distincta dignitas. Et hic iterum id sub oculis habendum, quod jam sepe dictum, nempe, distinctionem virtuales non esse à parte rei distinctionem, sed tantum æquivalentiam ejus in ordine ad aliqua prædicata.

Dices 2. Verbum magis sanctificat humanitatem, aut dignificat merita Christi, quam Pater: ergo non sola essentia sanctificat, vel dignificat. Resp. conc. totum; nam etiam Verbum dignificat, sed non nisi per dignitatem essentialem: quod autem per hanc Pater non sanctificet, sicut Verbum sanctificat, ratio est; quia ipse non unitur humanitati, nec constituit suppositum elicent illa merita. Nec est bona argumentatio: Natura Patris dignificat: ergo etiam Pater; alias deberet Pater etiam esse Filius; quia ejus natura est Filius.

820. Dices 3. Persona Verbi (& eadem est ratio de Persona Patris, ac Spiritus S.) ut distincta ab essentia, habet aptitudinem, & capacitatem, ad identitatem cum essentia Divina: sed hæc ipsa aptitudo, vel capacitas, est perfectio: ergo. mi. prob. Incapacitas ad eam identitatem est imperfectio: ergo capacitas est perfectio. Confir. Talis capacitas non potest oriri, nisi ex illimitatione Personalitatis; quia in nullo ente finito est reperibilis: ergo. Resp. 1. insistendo principiis Ulloæ. om. ma. dist. mi. hæc aptitudo est perfectio essentialis. conc. mi. est distincta ab ulta. neg. mi. & conseq. ad prob. om. ant. dist. conseq. ut prius. Persona, ut virtualiter distincta ab essentia, est realissime ipsa essentia, nec habet aliam capacitatem ad identitatem cum essentia, quam qualem habet ipsa essentia ad identitatem secum ipsa, quæ est tantum capacitas latius dicta in aliquo sensu pure formali: sicut autem capacitas essentiae non est perfectio distincta ab essentia, ita etiam capacitas Personalitatis. Ad confirm. om. totum in sensu modo explicato.

Respondent alii cum Mastro ad hanc objectionem neg. mi. nam capacitas, non exigens

identitatem, sed tantum potens recipere perfectionem, seu, ut ipse explicat, non positiva, sed tantum suo modo negativa, non est perfectio. ad prob. conc. ant. negant consequentiam; datur enim medium, scilicet prædicatum neutrum: & sicut Angelus, nec est frigidus, nec calidus, & lapis, nec rationalis, nec irrationalis: sic relatio, nec est perfecta, nec imperfecta. Ad confir. negant ant. dicuntque, capacitatem illam oriri ex ente, nec finito, nec infinito, quales esse Personalitates, volunt Mastrius, Molina, atque Becanus: & Molina addit, divisionem entis in finitum, & infinitum, esse tantum entis, à Philosophis cogniti: Becanus verò assert similitudinem puncti, quod nec sit finitum, nec infinitum in extensione; cum nullam habeat. Responsio Ulloæ est expeditior.

821. Ob. 3. Relationes, ut distinctæ ab essentia, non sunt nihil, sed sunt ens: ergo perfectio. prob. conseq. Omne ens est bonum: ergo bonitas, atque perfectio est, quæ sunt synonyma. Ad hanc objectionem in primis retorquetur argumentum in omnibus illis, quæ adducta sunt *n. 812. e. g.* Relationes non sunt creatæ, finitæ, temporales, loco terminatæ &c. ergo sunt Divinitates, æternitates, immensitates &c. Dein non minus sunt termini transcendentales, veritas, bonitas, quam ens, & tamen non multiplicantur in DEO: ergo nec ens. Certè S. Thomas *in 1. dist. 25. q. 1. a. 4.* negat, in DEO dari tria entia, & quamvis admitat tres res, videtur intelligere terminum illum adjectivè, hoc est, tres reales; cum enim dicat, non dari tria entia, videtur supponere, terminum *res* adjectivè prædicari: nam si substantivè accipiatur *res*, tunc *res*, & *ens* sunt idem, & ex Lateranensi, citato *n. 811.* tantum datur *una res*. In forma varii variè respondent.

822. Molina respondet dist. ant. Relationes, ut distinctæ, sunt ens, quale tantum cognoverunt antiqui Philosophi. neg. ant. sunt ens alterius rationis. conc. ant. & neg. conseq. ad probat. dist. eodem modo ant. & neg. conseq. ait enim hic auctor, relationes Divinas non esse capaces perfectionis ex rationibus pro conclusione allatis. Idem ferme volunt Scotistæ, cum distinguunt inter ens quantum, & non quantum, seu inter ens, quod habet quantitatem, si non molis, saltem virtutis, & inter ens non quantum, quod neutram quantitatem habet, quale ens dicunt esse relationes. Respondent alii neg. ant. ajunt enim, dari medium inter ens, & nihil: scilicet, esse connexum cum ente: quod non significat perfectionem, sed tantum esse connexum cum perfectione.

Resp. cum Ulloa *de DEO disp. 2. c. 6. n. 71.* Relationes sunt ens entitate essentiae. conc. ant. entitate distincta ab essentia. neg. ant. & sub eadem dist. conc. vel neg. conseq. ad prob. eadem adhibetur distinctio. Ut enim jam diximus *n. 819.* distinctio virtualis affert secum identitatem realem cum essentia: unde etiam relationes, ut virtualiter distinctæ, sunt ens, aliquid, verum, bonum, perfectum, substantiale &c. sed entitate, aliquid ditate, veritate, bonitate essentiae, vel substantiae: sicut sunt existentes, æternæ, & immensæ &c. sed existentia, æternitate, & immensitate essentiae. Paritas aliquis est cum muro, qui, etiam ut distinctus ab albedine, est albus, dummodo

modo albedo sit unita; sic etiam relatio, ut virtualiter distincta ab ente, & perfectione, tamen est existens, & perfecta, modo sit realiter identificata. Si quaeras, quid ergo concipiatur, quando concipitur id, quod habet Pater, & non habet Filius. Resp. non concipi entitatem, vel perfectionem: sed concipi relationem, Personalitatem &c. de quibus *n. 813*. Si dicas, omne id esse ens, cui non repugnat existere. Resp. cum Personalitati repugnet existere per aliam existentiam, quam essentialiam, vel absolutam, hoc ipso repugnare, ut sit ens distinctum ab essentia. Si urgeas, Personalitatem concipi ut aliquam perfectionem distinctam: Respondet Ulloa, se apprehensiones non morari; cum etiam DEUS Pater concipiatur ut senex.

823. Dices. Relationes realiter inter se distinguuntur: ergo debent esse res, seu entia. Confir. 1. Quod realiter producit, aut producit, debet esse res: sed Paternitas producit, & Filius producit: ergo. Confir. 2. Filiatio realiter unitur humanitati: & ipsa est terminus immediate unitus, non autem essentia ei identificata: ergo debet esse res. Resp. neg. conseq. non enim in Divinis distinguitur una res ab altera, sicut nec una Divinitas ab altera; nam una summa res ex Lateranensi est omnes tres Personae: unde istae, quatenus inter se distinguuntur, non sunt res; quamvis sint reales, scilicet relationes, proprietates &c. vide supra *n. 813*. & Ulloam *disp. 2. de DEO c. 7. n. 81*. Ad 1. confir. retorq. arg. Quod producit, aut producit, debet esse aliqua essentia. Si neges hoc in Divinis, cur mihi non etiam liceat negare illud? Unde neg. ma. saltem quoad secundam partem, intelligendo id, quod formaliter potest dici productum; sufficit enim, ut productum sit reale, seu realis Filiatio, quamvis non sit res distincta ab essentia: sicut etiam, quod formaliter producit, non est formaliter aliqua essentia.

Quod attinet ad 1. partem minoris: ex S. Thoma cit. *n. 741*. non debet dici: Paternitas generat: sed: Pater generat. Pater autem non tantum habet ipsam essentiam, quomodocunque per realem identitatem, sed dicit eam constitutivè; quamvis ipsa natura, seu res, non generet, de qua re actum *n. 789*. & seq. Si hoc tibi non placet, dic cum Ulloa cit. *disp. 2. de DEO c. 6. n. 70*. produciens, & productum, esse aliquid reale, perfectum &c. sed realitate essentiae. Ad 2. confir. neg. conseq. intelligendo illam de termino immediate unito: sufficit enim, si hic sit aliquid reale: vel dist. debet esse res realitate essentiae. conc. conseq. realitate relativa. neg. conf. Nec tamen ideo res immediate unitur humanitati, sed tantum id, quod est illa res, seu quod est reale; nam jam saepe dictum, non omnia praedicata in Divinis convenire omnibus realiter identificatis. vide Ulloa de *DEO disp. 2. c. 7. n. 88*.

824. Ob. 4. Terminationes contingentes actum intellectus, & voluntatis Divinae, debent esse res, & perfectiones, etiam ut distinctae ab essentia: ergo multò magis Personae. prob. ant. Ista terminationes sunt exercitium intellectus, & voluntatis: sed exercitium est aliqua res distincta ab essentia, quae non exercetur, seu elicitur: ergo. Confir. Si possunt tres Personae, aut duae, vel plures

terminationes, identificari in DEO, poterunt etiam plures res: prius est verum: ergo. Resp. ut supra, quod sint res, non tamen realitate alia, quam essentiae; sed sint ipsa res essentialis. Unde sub hac distinctione conc. ant. & etiam conseq. ad prob. iterum dist. min. ut prius, & sub eadem distinctione conc. vel neg. conseq. Scilicet terminationes illae sunt exercitium, quamvis essentia identificata non exerceatur, seu eliciatur: sicut Filiatio est producta, quamvis natura identificata non producat, de qua re *n. praeced.* Ad confir. neg. ma. Quid multiplicetur in DEO, & quae plura possint identificari essentiae, debemus habere ex principiis fidei, ex quibus habemus, plures Personas posse identificari essentiae, vel etiam plures terminationes: non autem plures res, vel perfectiones, ut probatum.

825. Ob. 5. Virtualiter distincta debent sub aliquo conceptu apparere ut duo: atqui juxta nos e.g. Paternitas, & essentia, sub nullo conceptu apparerent ut duo: ergo. prob. mi. Sub nullo conceptu apparerent ut duae res; quia semper essent tantum una res, scilicet essentia: ergo. Confir. Relationes constituunt, & distinguunt Divinas Personas: ergo debent esse aliquid praeter essentiam: prob. conseq. Ipsa essentia sola non constituit totam Personam, nec distinguit unam ab altera; aliàs non esset eadem essentia in omnibus: ergo. Resp. neg. mi. ad prob. neg. conseq. non enim debent sub conceptu duorum entium apparere: sed sufficit, si sub alio conceptu ut duo appareant; & sic essentia apparet tanquam essentia, relatio tanquam relatio. Si etiam dicas, relationem constitui ex essentia, vel istam includere, ut vult Ulloa de *Deo disp. 2. c. 7. n. 81*. tamen apparent ut duo, scilicet ut includens, & inclusum, constituens, & constitutum.

Ad confir. dist. conf. relationes debent esse aliquid praeter essentiam, hoc est, aliud ens. neg. conseq. aliquid, id est relatio, hypostasis, proprietates &c. conc. conseq. ad prob. conc. ant. neg. conseq. Nec dicas, rationes distinctivas Personarum inter se, vel unius ab alia, non posse habere eandem essentiam; nam hoc non est verum; cum utique Personalitates omnes habeant eandem essentiam, & ex Lateranensi eandem rem: & tamen haec sunt vel maxime rationes distinctivae Personarum. Nempe eadem essentia, ratione distinctionis virtualis potens verificare praedicata contradictoria, vel contraria, potest per identitatem esse essentia istorum praedicatorum, consequenter contrariorum distinctivorum.

826. Ob. 6. Relationes ut tres dicunt entitatem; non enim sunt entia rationis: ergo dicunt tres entitates. Confir. Adjectivum tres debet cadere super aliquod substantivum: sed quaecunque assignetur, semper erit entitas, & non phantasma: ergo debent admitti tres entitates. Resp. 1. retorqueo argumentum. Relationes non minus dicunt veritatem, bonitatem, quin & Divinitatem, de quibus *num. 813*. ergo etiam ista debent multiplicari. Resp. 2. dist. ant. Relationes dicunt entitatem essentiae. conc. ant. distinctam ab essentia. neg. ant. & conseq. Propterea tamen non sunt entia rationis, sed sunt reales, ut saepe jam dictum, vel, ut ait Molina, sunt tres adjectivè, non substantivè. Nec dicas. Si per impossibile essent realiter

distincta ab essentia, tamen forent aliqua res; nam resp. tunc essent Chimæra, & non res. Ad confir. dist. ma. Adjectivum debet cadere super nomen substantivum quaecunque. om. vel conc. ma. super substantiam, seu entitatem, vel super nomen substantivum, quod significat entitatem aliquam, quæ multiplicetur. neg. ma. quia potest cadere super relationem, proprietatem &c. quæ sunt eadem unica, & neutiquam multiplex entitas. dist. etiam min. erit entitas distincta ab essentia. neg. mi. indistincta. conc. mi. & neg. conseq.

827. Ob. 7. Si Relationes, vel terminationes contingentes, virtualiter distinguuntur ab omni sua entitate, tunc sunt Chimæra: consequens est falsum: ergo & antecedens. prob. ma. Nihil est magis intimum cuique rei, quam entitas sua: ergo prorsus repugnat eam distingui ab omni ista: ergo saltem præter entitatem absolutam videtur admittenda entitas, vel existentia relativa. Resp. Utrique etiam adversarii admittere debent, quod ipsa entitas absoluta, seu essentia, sit revera intimè realiter identificata relationibus, sitque verè earum essentia, & tamen ab iis virtualiter distinguatur: & vicissim relationes ab essentia, seu entitate. Et par est ratio de terminationibus contingentibus. In forma neg. ma. ad prob. dist. ant. nihil cuique magis est intimum realiter, quam entitas sua. conc. ant. nihil magis est intimum virtualiter. neg. ant. & conf.

828. Ob. 8. Personalitatibus nihil deest in sua ratione ipsis debitum: ergo sunt perfectæ. Confir. 1. Ipsæ sunt objectum amabile à voluntate Divina: ergo sunt bonæ, atque perfectæ. Confir. 2. Eadem conveniunt essentiæ Divinæ: ergo sunt illi bonæ. Resp. disting. conseq. Personalitates sunt perfectæ perfectione essentiæ. conc. conf. aliâ distinctâ. neg. conseq. Personalitates etiam ut virtualiter distinctæ (quod jam sæpe dictum) habent realiter identificatam essentiam: quam si non haberent, utique ipsis deesset aliquid, vel maximè debitum; quia essent Chimæra: adeoque perfectæ sunt; quia habent perfectionem essentiæ. Nec retorqueas dicendo, etiam essentiam fore Chimæram, si non haberet relationes, adeoque etiam hanc esse perfectam, non perfectione sua, seu essentiæ, sed perfectione relationum; nam, cum certum sit, dari in DEO bonitatem, veritatem, perfectionem unam in omnibus, quæ debet esse essentialis, utique essentia jam est perfecta perfectione sua, seu essentiali: neque exigit relationes tanquam perfectiones: sed tanquam hypothesas, quibus perfectionem suam communicet.

Ad 1. confirma. Resp. cum Mafrio, Molina, & Becano dist. tant. Personalitates sunt objectum amabile, amabilitate essentiæ. conc. ant. amabilitate distincta. neg. ant. & sub eadem distinctione conc. vel neg. conseq. si enim essentiam non haberent, amabiles non forent. Adde, quod à voluntate amari etiam possit pura negatio, seu id, quod non est perfectio physica. Unde etiam ex hoc capite, saltem, nisi aliud in antecedente subintelligeret, ur, posset negari consequentia. Ad 2. confir. neg. conseq. Licet essentiæ conveniant, tamen eam non perficiunt, neque sunt ei bonæ, ita, ut afferant bonitatem distinctam; sed tantum sunt

bonæ quasi negativè, seu non malæ: sicut suo modo est homini conveniens negatio improprio- nis in membris, quamvis non sit positivè bona; cum non sit bonitas physica.

829. Ob. 9. Paternitas in creatis est perfectio: ergo multò magis in Divinis. prob. conf. Paternitas in creatis est participatio Paternitatis Divinæ ex illo ad Ephes. 3. v. 15. Ex quo omnis paternitas in cælis, & in terra nominatur: ergo. Confir. Relatio in genere, abstrahens à creata, & increata, est perfectio: ergo etiam increata. Resp. neg. conf. intellectam de perfectione distincta ab essentiali. Paternitas creata est actio generativa, quæ habet aliam essentiam, seu realitatem distinctam ab homine, qui est Pater, consequenter utique est perfectio illius hominis, præsertim cum etiam essentia hominis finita sit, & perfectibilis: at in Divinis Paternitas, sicut non habet aliam essentiam, quam Divinam, ita nec debet, aut potest esse alia perfectio. Ad prob. rectè ait Becanus, paternitatem creatam non esse tam participationem Paternitatis Divinæ, quam totius SS. Trinitatis, hoc est, esse hujus effectum; nam non est particula Paternitatis Divinæ, sed tantum effectus, accipiens suum esse à tota SS. Trinitate; cum omnia opera DEI ad extra sint communia. Addit Molina, Apostolum dicere, non Paternitatem creatam esse à Paternitate Divina: sed à Patre, qui includit essentiam. In forma, concedo antec. neg. iterum conf. in sensu superiore; sufficit enim, ut Paternitas, seu Pater, aut SS. Trinitas, sit perfectio essentialis.

Eodem modo responderetur, quando obijci- tur. Omne id, quod in creatis dicit perfectio- nem limitatam, in DEO dicit illimitatam. Responderetur enim dist. illat. dicit in DEO perfectio- nem illimitatam essentialem. conc. aliam, neg. illat- tum. Ad confir. dist. ant. Relatio in genere est perfectio semper distincta ab essentia. neg. ant. in- distincta. om. ant. & sub data distinctione conc. vel neg. conf. Ubi addo, personalitatem in creatis, seu subsistentiam, si sit negatio tantum, non esse perfectionem physicam: si autem diceretur, esse modus aliquis, erit perfectio ex ratione tali, ex quali Paternitas creata: de qua modò di- ctum.

830. Ob. 10. Si Relationes Divinæ non sunt perfectiones, non sunt incomprehensibiles à creatura: hoc est falsum: ergo. Confir. 1. Est perfectio essentiæ, posse subsistere in tribus Personis: ergo etiam ipsæ Personalitates sunt perfe- ctiones, prob. conf. Non esset perfectio subsiste- re in pluribus, non dicentibus perfectionem: er- go. Confir. 2. Personalitates sunt subsisten- tiæ, redduntque naturam subsistentem, præ- sertim Filiatio reddit subsistentem naturam hu- manam: ergo debent esse perfectiones. Resp. cum Mafrio, Molina, & aliis neg. ma. nam Re- lationes realiter sunt Divinitas, quæ compre- hendi non potest: item involvunt mysterium SS. Trinitatis, quod apparenter opponitur prin- cipiis naturalibus, & naturaliter comprehendi non potest. Addit Molina, relationem com- prehendi non posse, quin comprehendatur etiam fundamentum, adeoque essentia Divina.